

Too good to be true... (2)

Pod tímto titulkem – anglickým pořekadlem, v překladu *Příliš dobré, aby to byla pravda* – loňská březnová Filatelie přinesla článek o rozsáhlém podvodu spočívajícím v rozprodeji velkého souboru vzácných zahraničních známek, jehož všechny součásti však ve skutečnosti byly padělky ke škodě sběratelů. Díky rychlému zveřejnění poté, co se ozval první poškozený, se snad podařilo dalšímu šíření těchto padělků zabránit – alespoň nám není známo, že by některý ze čtenářů našeho časopisu v souvislosti s nimi utrpěl škodu.

FRANTIŠEK BENEŠ

To se ale, bohužel, nedá říci o dalším rozsáhlém podvodu, tentokrát v oblasti starých i novějších československých známek. Těsně před uzavěrkou tohoto čísla Filatelie mě totiž navštívil pan M. L. z Brna, aby mi předložil k prohlídce dvě alba se vzácnými známkami, jedno zejména z emise Pošta československá 1919, druhé se zajímavostmi a raritami ze sedmdesátých a osmdesátých let. Všechny byly opatřeny jednou nebo více znaleckými značkami a k řadě z nich byl dokonce připojen fotoatest, většinou některého ze známých současných znalců. Ke všem byla připojena pečlivě vedená bohatá dokumentace, zejména kopie katalogových záznamů, výstřižky z aukčních katalogů, za kolik byla ta která položka vyvolána a prodána, podle obrázků u některých šlo dokonce o tento konkrétní exemplář.

Až potom tedy v očích pana M. L. vypadalo všechno v pořádku a on byl přesvědčen, že své peníze dobře investoval. K souboru mi řekl, že se o známkách dozvěděl ve svém zaměstnání od jednoho občasného návštěvníka, asi pětapadesátiletého solidně vypadajícího pána, který prý vyřizuje rozsáhlou filatelistickou pozůstalost a pro úhradu s tím souvisejících nákladů mu některé známky postupně prodal a jiné mu dal do zástavy za půjčku. Neměl přitom přehnané požadavky, spokojil se s pouhými deseti procenty ze skutečné ceny známek. I tak ale šlo o nemalou sumu v řádu vyšších statisíců korun.

Samozřejmě se zhrzil, když jsem mu po prohlídce řekl, že všechny ty známky, staré i nové, jsou bez výjimky padělky ke škodě sběratelů. „Vždyť jsou všechny ověřené a některé mají i fotoatesty! A tahle a tahle byly dokonce jako pravé koupeny ve významné aukci – vždyť jsou vyfotografované v aukčním katalogu a podle zoubků a polohy přetisku jde poznat, že jde o tyhle konkrétní exempláře!“ Ani tady jsem ho nepotěšil – všechny znalecké i přidavné značky byly rovněž padělané, stejně jako fotoatesty. A padělané byly i kopie záznamů z aukčních katalogů, kde padělatel na stránce katalogu na obrázek pravé známky položil svůj padělek a záznam pak vyfotografoval a vytiskl. Někde to ale udělal ledabyly, takže pod padělkem vykukoval okraj perforace pravé známky na původním obrázku, jinde byl padělek trochu prohnutý, takže pod ním byl vidět stín vržený na původní obrázek (tyto skutečnosti by samozřejmě bylo možné potvrdit porovnáním se skutečným aukčním katalogem – ale šlo o tak zjevnou manipulaci, že to ani nebylo třeba).

Když jsem se spojil s kolegy z Komise znalců SČF, abych je informoval, že mi byly předloženy padělky

jejich atestů, ukázalo se, že stejný prodejce před časem oklamal jednoho významného pražského obchodníka s poštovními známkami, který jej dokonce kvůli tomu bude žalovat. V nákupním dokladu je uvedeno jméno a adresa prodávajícího: Dan Kříž, Dobrovského 7/1238, 612 00 Brno – Královo Pole.

Legenda byla tentokrát jiná. Prodejce obchodníkoví napřed zatelefonoval, že má k dispozici různé cenné známky, a co by ho nejvíc zajímalo. Když mu řekl, že se zabývá hlavně první republikou, prodejce vcelku bystře usoudil, že by s takovými padělkami nemusel uspět, a tak mu poslal mailem obrázky známek ČSR II, zejména vzácnější položky na odlišných papírech. Pravost všech byla zezadu ověřena znaleckou značkou a značkami přidavnými. Tenhle kontakt na dálku trval nějakou dobu, a teprve pak prodávající přijel do Prahy a nabízené známky přivezl. Vystupoval přesvědčivě, zmínil, že prodává, protože má rakovinu a všeho se zbavuje, teď že bude prodávat i byt na Slovensku a tak podobně (prakticky stejnou historku později vykládal i své další oběti, panu M. L.).

Oslovený obchodník za známky zaplatil několik set tisíc korun, a když je dal pro jistotu znovu ověřit, ukázalo se, že jsou všechny padělané – na běžný papír bez opticky aktivních přísad byla dodatečně nanášena přísada oz. Padělané byly i znalecké značky. Samozřejmě nákup reklamoval, prodejce slíbil peníze vrátit, ale neustále to pod různými záminkami odkládal, takže nezbylo, než začít věc řešit soudně.

Druhý oklamáný, pan M. L., zase hned druhý den po zjištění skutečného stavu zašel na policii v Brně a nekompromisně podal na prodávajícího Dana Kříže trestní oznámení pro podvod.

Lze očekávat, že podobným způsobem budou postupovat i znalci, jejichž jména jsou uvedena na padělaných atestech.

Když jsem padělky prohlédl, mohu konstatovat, že řada z nich je vcelku jednoduchých a to, že jimi byl někdo oklamán lze přičíst spíše kontextu, v němž byly nabízeny. Ani padělané znalecké značky přitom nejsou nijak dokonalé, a padělané fotoatesty jsou dokonce doslova primitivní. Ovšem tohle všechno dohromady, spolu s fotokopii záznamů z katalogů a aukčních nabídek a „odbornými“ rukopisnými poznámkami vytváří dojem, že jde o součást odborně vedené sbírky, s jakou se člověk hned tak nesetká. Když k tomu přičteme vcelku pochopitelnou touhu využít takovou jedinečnou „příležitost“ získat za neobyčejně výhodnou cenu tak vzácné známky, nemůžeme se divit, když i jinak opatrný člověk skočí podvodníkovi na špek.

Skutečné nebezpečí mezi těmito padělkami mohou představovat snad jen známky na odlišném – oz –

papíru, o nichž by se kupující měli vždy poradit s důvěryhodným znalcem. Pouhá prohlídka pod UV lampou (a zjištění, že papír „září“) totiž sama o sobě rozhodně nestačí – zkoumat je třeba nejen přední stranu papíru (včetně podoby tohoto záření), ale i stranu zadní, zejména podobu lepu, dále prostor kolem perforačních otvorů a na konci zoubků, a samozřejmě i skutečnost, zda známka podle odstínu barvy

pochází z části nákladu, pro který byl tento papír použit. Odborníci z Komise znalců SČF jsou na takové konzultace připraveni a je v zájmu sběratelů, aby je také využívali!

A teď se podívejme, jak vlastně alespoň některé z popsaných padělků vypadají. Začneme s těmi z údobí ČSR I. Jejich nebezpečnost je leckdy nízká, přesto našly své kupce...

Nejznámější čs. rarita - 50/50 Doplatit, ve skutečnosti primitivní padělek ke škodě sběratelů. Přetisk není vytištěn, ale nakreslen (!), stejně jako „přídavná značka“ na zadní straně. Otisky všech tří znaleckých značek - Lešetický, Gilbert a Karásek - jsou rovněž padělané, stejně jako atest.

Ke známce 1 f Turul PČ 1919 s padělaným přetiskem byl připojen padělaný fotoatest.

ING. JAN KARÁSEK
POB 430, BRNO 2, 656 01

Člen komise znalců SČF
soudní znalec – obor filatelie
člen A. I. E. P., (A. I. J. P.)

2.4.1988

Atest: 8.73/88

Přiložená známka: Československo 1927
Katalog FOFIS: 8.DL49AX červená,
dopltní, upotřebená,

N á l e z :
Tato známka ze série Osvozená republika v hodnotě 50h byla omylem opatřena přetiskem ve stejné hodnotě jako známka samotná - chybotisk 50/50. Známká je ražená, je pravá.

Jedná se o jednu z nejvzácnějších známek ČSR I. Na zadní straně je bez lepu a opatřena nápisem chybotisk a znaleckými značkami: Gilbert Lešetický, Mrňák a Karásek.

Padělek atestu!

Ing. Jan Karásek

Člen Komise znalců
Svazu českých filatelů
Znalecký znalec pro obor
Československo 1918 - 1929

Marek Vrba
Náměstí 2 č.p. 53
387 32 Sedlice
marek.vrba@email.cz

ATEST

Číslo atestu. 267/22 Datum: 5. 10. 2022

Přiložený exemplář: Československo
Katalog ČSR: Pofis 2015 - č. 89 z

Nález: Z přední i zadní strany vyobrazená známka: Československo, emise Pošta československá 1919, hodnota 1 f šedá, (Turul), průsvitka z, přetisk I. typu, neupotřebená;

je pravá.

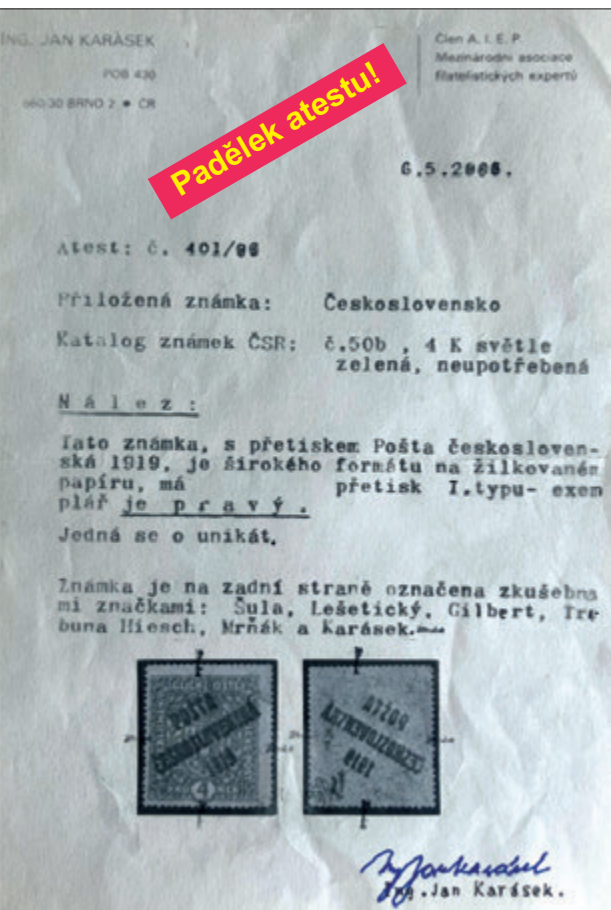
Známká má původní lep s opravou v horní části, místy kratší i opravený zoubky. Na zadní straně se nacházejí otisky znaleckých značek Lešetický, Mrňák, Gilbert

Padělek atestu!

Marek Vrba

Pověstné „žilkované obludy“ - 4 a 10 K PČ 1919 na žilkovaném papíru, ve skutečnosti s padělký přetisku i znaleckých značek, na 4 K Lešetický, Gilbert, Mrňák (ta je navíc neúměrně malá) a Karásek; na 10 K Gilbert, Karásek a „kdosi“. - S obtiskem přetisku nejsou tyto známky ve skutečnosti ani známky. Ke 4 K byly připojeny dva padělané fotoatesty.

Padělek fotoatestu vlevo těží ze skutečnosti, že znalec J. Karásek používal formuláře bez jakéhokoli zabezpečení, a když mu došly, používal dokonce pouhé xeroxové fotokopie. Důvěryhodnost padělků fotoatestů vpravo má zvýšit hologram nalepený na jeho horním okraji. Znalec M. Vrba však používá formuláře s řadou bezpečnostních prvků, které na horním okraji nemají hologram, ale plastický tisk.

A další „rarita“ - 2 K Znak tmavá úzká, ve skutečnosti padělek ke škodě sběratelů. Padělaný jsou i znalecké značky Mahr a Karásek, i přidavná značka, další dva údaje nejsou dokonce vytištěny, ale jen napsány rukou.

11. formát

Padělek atestu!

Nahoře výstřížek se známkou 3 K Znak s padělaným převraceným přetiskem PČ 1919, k němuž byl připojen padělaný fotoatest, navíc se zcela nesmyslným popisem.

Vlevo ukázka, v jaké úpravě padělatel nabízel své výrobky. K výstřížku z aukčního katalogu s vyobrazením pravé známky (zvětšený obrázek) a uvedením ceny, za kterou byla prodána, připojil padělek stejné známky (menší obrázek vpravo), kterou pak prodával za nižší cenu. „Výhodné“ nabídce pak někteří zájemci ke své škodě neodolají...

Nevydaný modrý Merkur 2
heller ; typ III - zkoušeno
Gilbert, Karásek - výskytem
Kvalita: XX

Dosažená cena: 155 000 Kč

Dvojice populárních hodnot 6 h s černým přetiskem, v obou případech padělaným (u známky vpravo z obou stran). Padělané jsou i všechny znalecké značky. Znáмка vpravo má kuriózní datum v razítku - 30.III.32.

CEV7 2023

Jubelijní 25. aukce

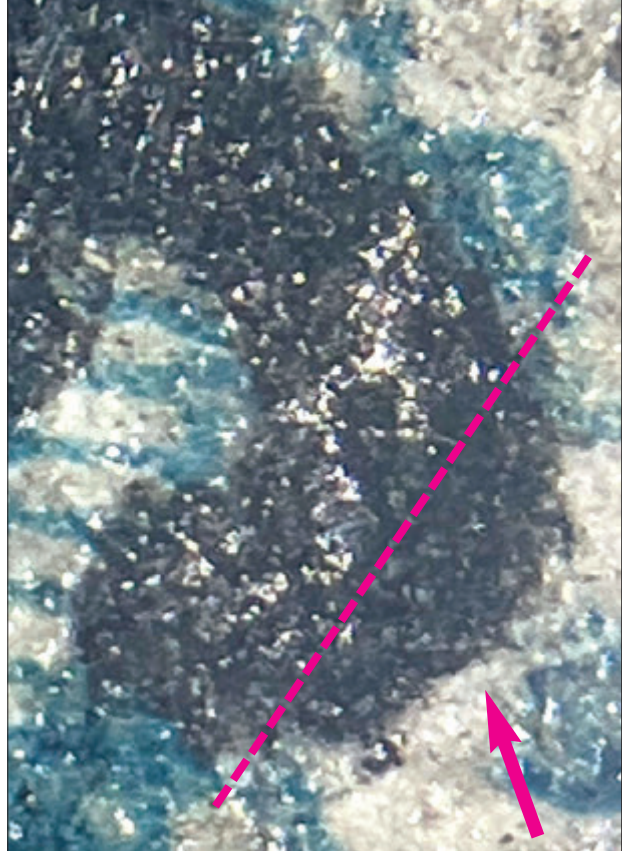
25. 2. 2023 23:30

katalogová cena: 100 000,-
prodejní cena: 225 000,-

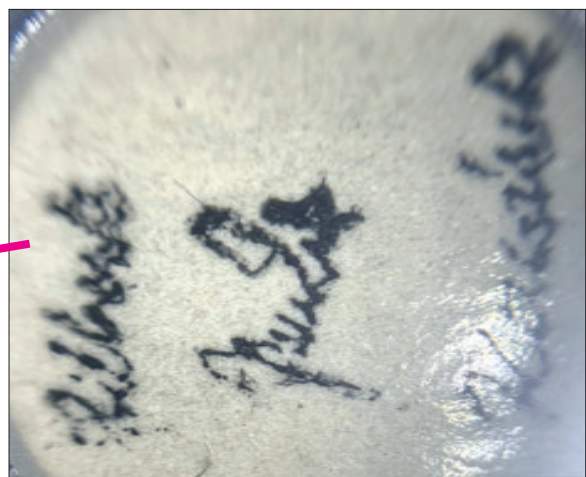

Seznam příloh (22)	
Číslo	Příloha
225 000 Kč	26.2.2023 10:57:27
220 000 Kč	26.2.2023 10:57:26
215 000 Kč	26.2.2023 10:57:15
210 000 Kč	26.2.2023 10:57:14
205 000 Kč	26.2.2023 10:57:09
200 000 Kč	26.2.2023 10:57:08
195 000 Kč	26.2.2023 10:57:05
190 000 Kč	26.2.2023 10:57:04
185 000 Kč	
180 000 Kč	
175 000 Kč	
170 000 Kč	
165 000 Kč	

Pro zvýšení důvěryhodnosti nabídky padělků vzácných podtypů hodnoty 12 h Koruna k nim padělatel připojil kopii s obrázkem pravé známky z aukčního katalogu známé společnosti. I když se známky s „kulatou 9“ vyskytují zcela ojediněle, v uvedeném souboru jich bylo snad dvacet, jednotlivě i v páskách, neupotřebené i razítkované, všechny opatřené sestavou padělaných znaleckých značek.

Zakulacení druhé 9 padělatel prostě dokreslil.

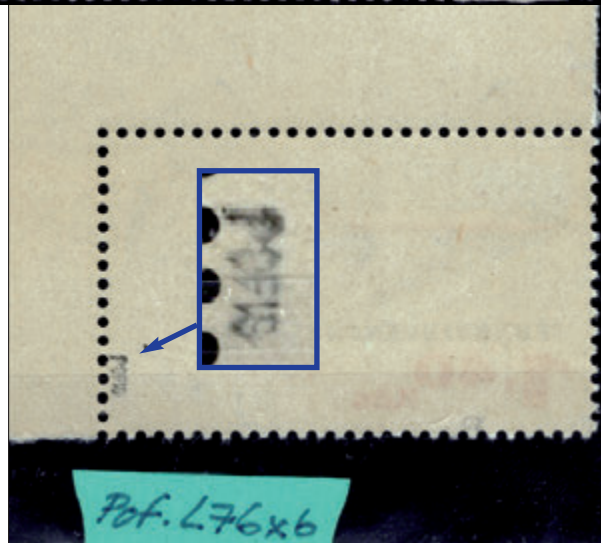
U padělků z údobí ČSR II je situace složitější. Část z nich, konkrétně „nevydané“ hodnoty emise Olympijské hry Los Angeles 1984 mají původní nápis doplněný značně primitivně, a jejich nebezpečnost je tedy nízká (přesto našly své kupce). Těžší pro méně zkušené sběratele je rozpoznat padělky odlišných papírů. Tady nezbyde než obrátit se na zkušeného specializovaného sběratele, zaměřeného na tuto oblast, nebo na důvěryhodného znalce.

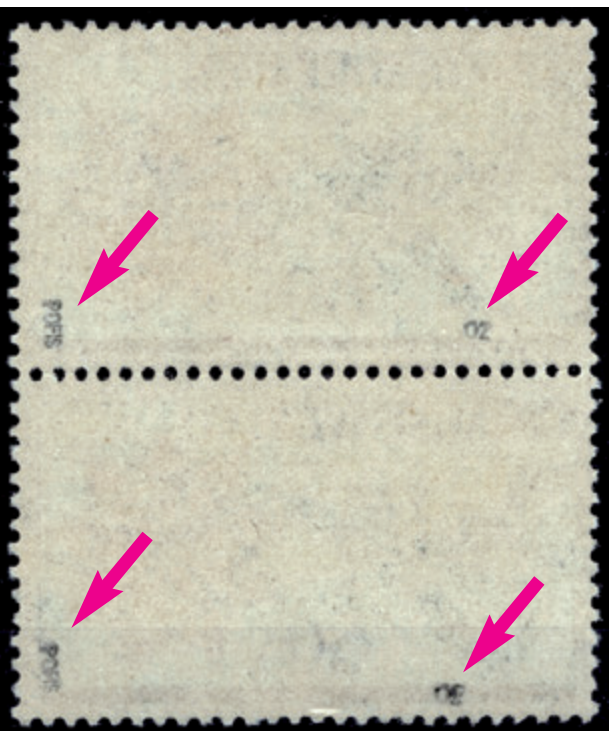
Prodejce zmíněnému obchodníkovi nabízel padělky vzácných známek na odlišných papírech v této „jednoduché“ podobě, tedy jen s označením podle katalogu (pro úplnost vyobrazujeme i padělatelův/prodejcův rukopis). Všechny na své zadní straně nesly otisk jedné nebo více znaleckých značek a značek přídatných, i ty jsou ale všechny padělané. Nejčastěji jde o padělky značky znalců Kuldy a Karáska a padělek obchodní značky POFIS.

Pof. 1975x6

Pof. L76x6

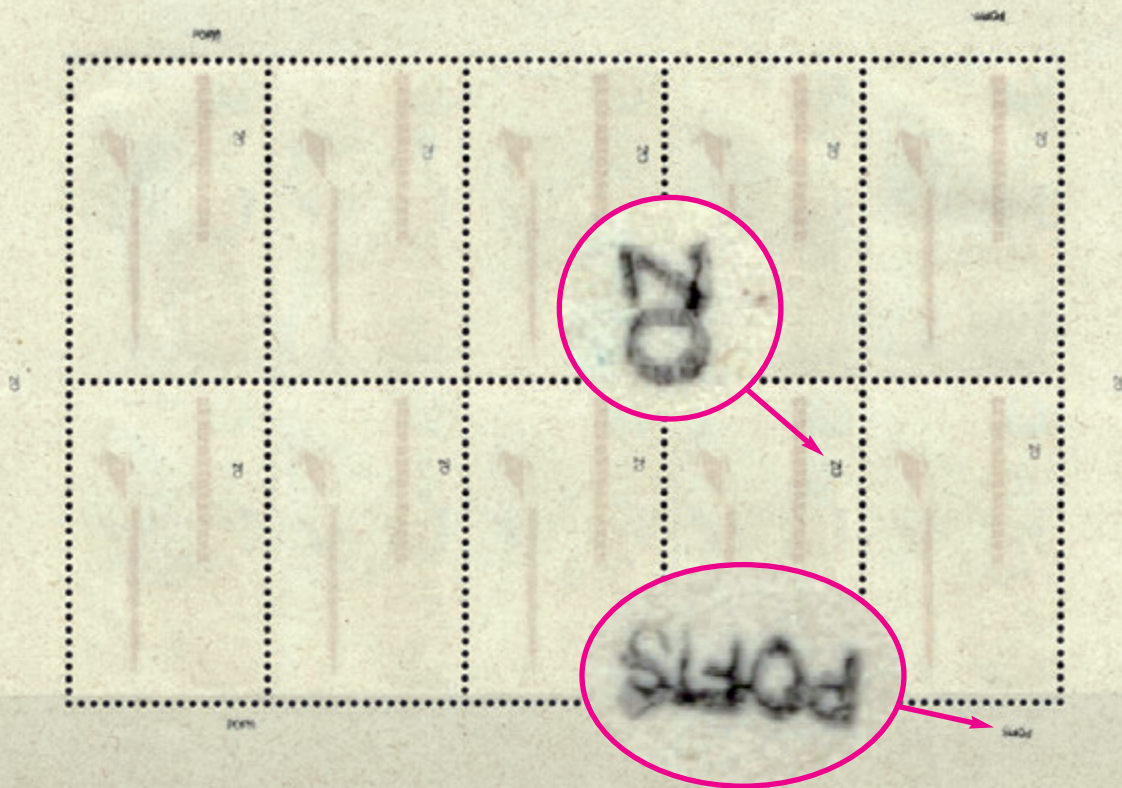

Pof. 1485x6

I na této stránce mají všechny vyobrazené známky padělaný „oz“ papír. Padělané jsou i všechny jejich znalecké, obchodní a přídavné značky.

Tento padělek vzácného desetibloku na oz papíru našel kupce za čtvrt milionu korun!
 (Naštěstí se v tomto případě na věc rychle přišlo a peníze kupující dostal zpět.)
 Padělatel měl přitom takové desetibloky v nabídce čtyři!
 Všechny otisky obchodní i přídavné značky jsou samozřejmě rovněž padělány.

Později prodejce přešel na působivější úpravu svých nabídek. Příkladem je vzácná známka 60 h Geologický kongres 1968 na papíru oz, v souboru obsažená hned čtyřikrát. Pro zvýšení důvěryhodnosti je k nim připojena kopie záznamu z aukčního katalogu. Ve skutečnosti jsou všechny čtyři exempláře padělky ke škodě sběratelů a padělané byly i všechny značky na jejich zadní straně – znalecké Kulda a Karásek, obchodní Pofis a přidavné oz.

Takto byly adjustovány známky 30 h Hradý 1960 údajně na papíru oz, ve skutečnosti padělky včetně značek vzadu. To samé platí pro hodnotu 3,60 Kčs

Letecké 1973 nabízenou jednotlivě, v páskách, blocích i celých PL, a to v počtech, které už samy o sobě měly vyvolat v kupujících podezření.

ING. JAN KARÁSEK

POB 430, BRNO 2, 656 01

Člen komise znalců SČSF
soudní znalec – obor filatelie
člen A. I. E. P. (A. I. J. P.)

26.4.1990

Atest: č.89/90

Přiložená známka: Československo

Katalog POPIS: Pof. 2664N
2 Kčs vícebarevná
bez lepu

N á l e z :

Tato známka byla úředně nevydaná k XXIII.
Olympijským hrám v Los Angeles – exemplář
je p r a v ý.

Stav papíru odpovídá skartačnímu procesu.
Známka je na zadní straně značena zkušební
značkou "Karásek".

Padělek atestu!

Ing. Jan Karásek
Ing. Jan Karásek

Prodejce nabízel i vzácné nevydané známky 1 a 2 Kčs OH Los Angeles 1984, a to v podobě až neuvěřitelně primitivních padělků. Nápis byl doplněn na běžné vydané známky, na nichž samozřejmě chybělo orámování olympijských kruhů (které mají právě známky nevydané). Padělané znalecké značky Karásek a připojené padělané atesty přesto některé kupující zmátly.

Ukázali jsme Vám menší část padělků úspěšně prodaných v úvodu zmíněným podvodníkem - na víc nám už v tomto čísle Filatelie nezbylo místo. Článek jsme zařadili aktuálně, ihned, jakmile jsme získali potřebné podklady (bylo to v době uzávěrky a redakce musela kvůli tomu předělat obsah čísla, což vedlo ke zpoždění jeho vydání). Považovali jsme však za důležité, abyste před těmito padělkami byli varováni. Ukázalo se totiž, že je padělatel prodává nejen sběratelům, ale jako „dobrou investici“ i dalším osobám, které je pak, třeba i v dobré víře, dál

uvádějí na trh. Už zhruba před dvěma lety jsme první zaznamenali na Aukru, hlášeny nám byly i z několika burz. Nejde přitom jen známky československé, ale i zahraniční, s padělanými značkami a atesty zahraničních znalců. Opatrnost je tedy namístě. Současně je však třeba uvést, že všechny tyto padětky lze samozřejmě bezpečně rozpoznat, a pokud to není v silách některého sběratele, je prostě třeba poradit se předem s důvěryhodným znalcem. Seznam členů Komise znalců SČF s kontakty je zveřejněn na www.informace-scf.cz.